

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ “КАРТОСЕМІОТИКА”

ОП «КАРТОГРАФІЯ, ГЕОІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ДИСТАНЦІЙНЕ ЗОНДУВАННЯ ЗЕМЛІ»

1. Назва дисципліни – “Картосеміотика”.

2. Лектор – Байназаров Анатолій Михайлович, доцент, канд. геогр. наук.

3. Статус – вибірковий.

4. Курс – 1 (2-й семестр).

5. Кількість кредитів – 4, академічних годин: 120 годин (у тому числі 12 години - лекції, 24 години - практичні заняття, 84 годин - самостійна робота).

6. Попередні умови для вивчення.

Для успішного засвоєння курсу "Картосеміотика" студентам необхідно мати базові знання з кількох дисциплін. Попередніми умовами для вивчення цього курсу є: картографія (основи картографічної науки, типи карт і їх класифікація, масштаб, генералізація, картографічні проєкції); геоінформатика та ГІС-технології (основи роботи з геоінформаційними системами, формати просторових даних (растр, вектор), основи геопросторового аналізу; геодезія та топографія (основи геодезичних вимірювань, створення топографічних карт).

Ці дисципліни забезпечують необхідні знання для розуміння картосеміотики як науки про картографічні знакові системи та методи передачі просторової інформації.

7. Опис курсу:

Курс "Картосеміотика" вивчає теоретичні та практичні аспекти картографічної семіотики, яка займається дослідженням знакових систем, що використовуються у створенні та інтерпретації карт. Він спрямований на розвиток розуміння принципів передачі просторової інформації через символи, знаки та графічні змінні, а також їхнього впливу на ефективність картографічних продуктів

Структура курсу:

Основи семіотики та її застосування у картографії;

Картографічні знакові системи та їх класифікація;

Графічні змінні та їх властивості (розмір, форма, колір, яскравість тощо);

Способи картографічного зображення та методи генералізації;

Візуальна перцепція картографічної інформації;

Стандартизація картографічної символіки;

Аналіз ефективності картографічних позначень у різних сферах застосування (наукові карти, навігація, ГІС).

Очікувані результати навчання:

Після завершення курсу студенти зможуть: аналізувати картографічні знакові системи та їхню ефективність у передачі інформації; використовувати графічні змінні для створення зрозумілих і наочних картографічних зображень; оптимізувати семіотичні аспекти карт для різних категорій користувачів, інтегрувати картосеміотичні принципи у картографічне моделювання та розробку

ГІС-додатків.

8. *Форми та методи навчання* – лекції, практичні та графічно-розрахункові роботи, семінари та самостійна робота студентів згідно програми курсу.

9. *Форми організації контролю знань, система оцінювання* – контроль знань здійснюється шляхом тестування за модульно-рейтинговою системою в системі Moodle.

10. *Навчально-методичне забезпечення* – система розроблених бланків для розрахунково-графічних робіт; методичні рекомендації до виконання практичних робіт.

11. *Мова викладання* – українська.

12. *Список рекомендованої літератури:*

1. Божок А. П. Картографія: підручник / А. П. Божок, Л. Е. Осауленко, В. В. Пастух. – К. : Фітосоціоцентр, 1999. – 252 с.
2. Пашенко В.М. Методологія та методи наукових досліджень: навчальний посібник. Ніжин: ТОВ «Вид-во «Аспект-Поліграф», 2010. 232 с.
3. Козаченко Т.І., Пархоменко Г.О., Молочко А.М. Картографічне моделювання: навчальний посібник; під ред. А.П. Золовського. Вінниця: Антекс-У ЛТД, 1999. 328 с.
4. Чабанюк В.С., Дишлик О.П. Сучасні підходи до розроблення електронних атласів у контексті «великих даних». Укр. геогр. журн. 2015. № 4. С. 49–57.
5. Молочко М.А. Колір, як неодмінний атрибут семіотичних сторін змісту карти. Український географічний журнал. 2017. № 3. С. 57–63. URL: <https://doi.org/10.15407/ugz2017.03.057>
6. Молочко М.А. Картографічне моделювання підготовки у ВНЗ України фахівців сфери туризму. Географія та туризм: наук. зб.; ред. кол.: Я.Б. Олійник (відп. ред.) та ін. К.: Альтерпрес, 2012. Вип. 23. С. 139–149.
7. Молочко М.А. Методичні принципи розробки шкал для зображувальних засобів картографічного моделювання. Часопис картографії: зб. наук. праць. К.: КНУ ім. Тараса Шевченка, 2017. Вип. 1 (17). С. 32–48.

Інтернет-ресурси

1. Елементи карти. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу. – <http://www.geoguide.com.ua/survey/survey.php?part=map&art=200>
2. Класифікація проєкцій. Загальні відомості. Класифікація проєкцій по виду меридіанів і паралелей нормальної сітки. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу. – <http://www.ukrreferat.com/index.php 2>
3. Геоматика. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу. – <http://www.ans.nau.edu.ua/main/study/gis/lecture2.pdf>